

N28-102

December-2014

M.Com., Sem.-I**402 : Financial Management****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

1. (a) નાણાંકીય નિર્ણયોના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો. 7
અથવા
 નાણાંકીય સંચાલનમાં સંપત્તિના મહત્તમીકરણના હેતુનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (b) ગમે તે બે લખો : 4
 (i) તરલતા વિ. નફાકારકતા
 (ii) નાણાકીય મેનેજરની ઉભરતી ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.
 (iii) નાણાકીય સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
- (c) નીચેના જવાબ લખો : 3
 (i) નાણાકીય સંચાલનની વ્યાખ્યા આપો.
 (ii) શેરદીઠ કમાણી એટલે શું ?
 (iii) ત્રણ નાણાકીય નિર્ણયો જણાવો.
2. (a) નાણાનું સમયમૂલ્ય એટલે શું ? ચક્રવૃદ્ધિ મૂલ્ય અને ભવિષ્યમૂલ્ય સમજાવો. 7
અથવા
 “જોખમ અને વળતર”નો ખ્યાલ સમજાવો.
- (b) ગમે તે બે લખો : 4
 (i) બોન્ડના પ્રકાર સમજાવો.
 (ii) એક કંપની ₹ 1,000ની મૂળકિંમતે (પાર વેલ્યુ) 12% ના અર્ધવાર્ષિક દરે 15 વર્ષના બોન્ડ બહાર પાડે છે. જરૂરી વળતરનો દર 10% ગણી, બોન્ડનું વર્તમાન મૂલ્ય શોધો.
 (iii) ઈકિવટી પર વળતરની ગણતરી કેવી રીતે થાય છે ?
- (c) નીચેના જવાબ લખો : 3
 (i) ઝીરો કૂપન બોન્ડ એટલે શું ?
 (ii) પ્રમાણિત વિચલન એટલે શું ?
 (iii) બજાર (Market) જોખમ એટલે શું ?

3. (a) કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ? કાર્યશીલ મૂડીના વિવિધ ખ્યાલો સમજાવો. 7

અથવા

અબક લિ. એક યંત્ર (મશીન) ખરીદવા માંગે છે. નીચેની માહિતી આપેલી છે :
દરેક પ્રકારના મશીનની કિંમત ₹ 2,00,000
બધા મશીનમાં વળતરનો દર 10%

વર્ષ	ચોખ્ખો રોકડ પ્રવાહ			
	મશીન-અ	મશીન-બ	મશીન-ક	મશીન-ડ
1	60,000	20,000	40,000	40,000
2	80,000	60,000	80,000	60,000
3	1,00,000	80,000	1,00,000	70,000
4	60,000	1,20,000	70,000	80,000
5	40,000	80,000	60,000	80,000

અબક લિ. એ કયુ મશીન ખરીદવું જોઈએ ?

- (b) ગમે તે બે લખો : 4

- (i) મૂડી બજેટનું મહત્વ સમજાવો.
(ii) કાર્યશીલ મૂડીને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો.
(iii) પરત આપ સમય એટલે શું ?

- (c) નીચેના જવાબ લખો : 3

- (i) આંતરિક વળતરના દરનું સૂત્ર જણાવો.
(ii) ચોખ્ખી કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ?
(iii) કામગીરી ચક્ર એટલે શું ?

4. (a) જેસિકા લિ. નું મૂડી માળખું નીચે મુજબ છે : 7

(₹ લાખમાં)

વિગત	બજાર કિંમત	ચોપડા કિંમત	દર (%)
ઈકિવટી શેરમૂડી	80	120	18
પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	30	20	15
સંપૂર્ણ સુરક્ષિત ડિબેન્ચર	40	40	14

કંપનીની ભારિત સરેરાશ મૂડી પડતરની બજાર કિંમત મુજબ અને ચોપડા કિંમત મુજબ ગણતરી કરો. દરેક નાણાકીય સાધનની મૂડી પડતર ટેક પછીની ચે.

અથવા

એક કંપનીની શેરમૂડી ₹ 1,00,000 છે. જેની મૂળકિંમત ₹ 10 છે. કંપની પાસે 10%ના વ્યાજવાળી ₹ 6,00,000 ની દેવાં મૂડી છે. વાર્ષિક વેચાણ 3,00,000 એકમો કે જેની વેચાણકિંમત ₹ 5 એકમદીઠ છે અને ચલિત પડતર ₹ 3 એકમદીઠ છે. સ્થિર પડતર ₹ 2,00,000 છે. કંપની 35% ના દરે ટેક ચૂકવે છે. જો વેચાણ 10%ના દરે વધે તો, ગણતરી કરો :

- (i) બંને સ્તરોએ કાર્યકારી લિવરેજ અને
(ii) બંને સ્તરોએ નાણાકીય લિવરેજ

(b) ગમે તે બે લખો :

4

- (i) ડિવિડન્ડ નીતિના નિર્ણાયક પરિબલો જણાવો.
- (ii) મૂડીના લાંબાગાળાના સાધનોની ચર્ચા કરો.
- (iii) ચોખ્ખી કામગીરી આવક (NOI) નો ખ્યાલ ટૂંકમાં સમજાવો.

(c) નીચેના જવાબ લખો :

3

- (i) ચોખ્ખી આવક (NI)ના ખ્યાલની ધારણાઓ જણાવો.
- (ii) મૂડી પડતરની વ્યાખ્યા આપો.
- (iii) ડિવિડન્ડ નીતિનું વર્ગીકરણ જણાવો.

5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

14

- (1) આ નાણાકીય સંચાલનનો લાંબાગાળાનો હેતુ છે.
 - (a) શેરદીઠ આવકનું મહત્તમીકરણ
 - (b) પેઢીના બજારમૂલ્યનું મહત્તમીકરણ
 - (c) રોકાણો પર વળતરનું મહત્તમીકરણ
 - (d) માર્કેટ શેરનું મહત્તમીકરણ
- (2) પાર (મૂળ) બજાર ભાગ મૂલ્યનું બીજું નામ
 - (a) દાર્શનિક મૂલ્ય
 - (b) પરતે કરવાપાત્ર મૂલ્ય
 - (c) માર્કેટ મૂલ્ય (બજાર મૂલ્ય)
 - (d) ઉપરના બધા
- (3) પેઢીની બજાર કિંમત નીચેનાનું પરિણામ છે.
 - (a) ડિવિડન્ડના નિર્ણયો
 - (b) કાર્યશીલમૂડીના નિર્ણયો
 - (c) મૂડી બજેટના નિર્ણયો
 - (d) જોખમ અને વળતર વચ્ચેનું સંતુલન
- (4) _____ એ અંદાજિત મૂડી ખર્ચાના લાંબાગાળાનું આયોજન છે.
 - (a) મૂડી બજેટ
 - (b) બજેટીંગ
 - (c) રોકડ બજેટ
 - (d) વેચાણ બજેટ
- (5) એક પ્રોજેક્ટની કિંમત ₹ 1,00,000 અને વાર્ષિક રોકડ પ્રવાહ ₹ 20,000; 8 વર્ષ માટે છે. તો આ પ્રોજેક્ટનો પરત આપ સમય
 - (a) 1 વર્ષ
 - (b) 2 વર્ષ
 - (c) 3 વર્ષ
 - (d) 5 વર્ષ
- (6) _____ એ શેરહોલ્ડરોને શેરના બદલામાં રોકડમાં થતું ચૂકવણું છે.
 - (a) સ્ટોક સ્પ્લિટ
 - (b) સ્ટોક ડિવિડન્ડ
 - (c) વધારાનું ડિવિડન્ડ
 - (d) નિયમિત ડિવિડન્ડ

- (7) નાણાકીય લિવરેજ એ શેરદીઠ કમાણીના દરમાં ફેરફાર દર્શાવે છે કે જે આપેલ કઈ કમાણીમાં ફેરફારનું પરિણામ છે.
- (a) કર પહેલાની (b) વ્યાજ પહેલાની
(c) વ્યાજ અને કર પહેલાની (d) વ્યાજ અને કર પછીની
- (8) ચોખ્ખી કાર્યશીલ મૂડી એટલે
- (a) કુલ મિલકતો બાદ સ્થાવર મિલકતો
(b) ચાલુ મિલકતો બાદ ચાલુ જવાબદારીઓ
(c) ચાલુ મિલકતો બાદ માલસામગ્રી (ઇન્વેન્ટરીસ)
(d) ચાલુ મિલકતો
- (9) કયુ સૌથી ખર્ચાળ મૂડીનું સાધન છે ?
- (a) નવા ઈકિવટી શેર (b) નવું દેવું
(c) નવા પ્રેફરન્સ શેર (d) રાખી મૂકેલ કમાણી
- (10) કાર્યકારી લિવરેજ કોના વિશ્લેષણમાં મદદરૂપ છે ?
- (a) ધંધાકીય જોખમ (b) નાણાકીય જોખમ
(c) ઉત્પાદન જોખમ (d) શાખ જોખમ
- (11) શેરદીઠ કમાણીની ગણતરી માટે, કર અને પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડ પછીનો નફો શેનાથી ભગાય છે ?
- (a) ઈકિવટી શેરની બજારકિંમત (b) ઈકિવટી શેરની સંખ્યા
(c) ઈકિવટી શેરની મૂળકિંમત (d) કોઈપણ નહિં
- (12) કુલ સ્થિર નાણાકીય ખર્ચ (Indifference Point) એ EBITની એવી સપાટી છે જ્યાં
- (a) શેરદીઠ કમાણી શૂન્ય હોય.
(b) શેરદીઠ કમાણી ઓછામાં ઓછી હોય.
(c) શેરદીઠ કમાણી મહત્તમ હોય.
(d) કોઈપણ નહિં.
- (13) ચોખ્ખી આવકના ખ્યાલમાં, ઈકિવટી પડતર (શેરમૂડી પડતર) એ
- (a) સ્થિર છે. (b) વધે છે.
(c) ઘટે છે. (d) કોઈપણ નહિં
- (14) વોલ્ટરનું મોડેલ 100% ડિવિડન્ડ ચૂકવણી ગુણોત્તર ક્યારે સૂચવે છે ?
- (a) $ke = r$ (b) $ke < r$
(c) $ke > r$ (d) $ke = 0$

N28-102

December-2014

M.Com., Sem.-I

402 : Financial Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Explain various types of Financial Decisions. 7
- OR**
- Evaluate wealth maximization objective of Financial Management.
- (b) Attempt any **two** : 4
- (i) Explain Liquidity v/s. Profitability.
- (ii) Discuss emerging role of Finance Manager.
- (iii) Explain scope of Financial Management.
- (c) Answer the following : 3
- (i) Define Financial Management.
- (ii) What is EPS ?
- (iii) State three financial decisions.
2. (a) What is time value of money ? Explain compound value and future value. 7
- OR**
- Explain concept of "Risk and Return".
- (b) Attempt any **two** : 4
- (i) Explain types of bond.
- (ii) A company issues 15 years bond @ 12% semi-annual coupon with par-value of ₹ 1,000. Find present value of bond assuming required rate of return at 10%.
- (iii) How return on equity is calculated ?
- (c) Answer the following : 3
- (i) What is zero coupon bond ?
- (ii) What is Standard Deviation ?
- (iii) What is Market Risk ?

3. (a) What is working capital ? Explain various approaches of working capital. 7

OR

ABC Co. Ltd. Desires to purchase a machine. The following information is given :

Cost of each type of machine : ₹ 2,00,000. Discount rate for all machines 10%

Net Cash Flow

Year	Machine-A	Machine-B	Machine-C	Machine-D
1	60,000	20,000	40,000	40,000
2	80,000	60,000	80,000	60,000
3	1,00,000	80,000	1,00,000	70,000
4	60,000	1,20,000	70,000	80,000
5	40,000	80,000	60,000	80,000

Which machine ABC Co. Ltd. Should buy ?

- (b) Attempt any **two** : 4

- (i) State importance of Capital Budgeting.
- (ii) State factors affecting working capital.
- (iii) What is pay-back period ?

- (c) Answer the following : 3

- (i) State formula of Internal Rate of Return.
- (ii) What is Net Working Capital ?
- (iii) What is Operating Cycle ?

4. (a) Jesika Ltd. Has the following Capital structure : 7

(₹ Lakhs)

Particulars	Market Value	Book Value	Cost (%)
Equity share capital	80	120	18
Preference share capital	30	20	15
Fully secured debentures	40	40	14

Calculate company's weighted average cost of capital based on both market values and book values. Cost of individual source of capital is net of tax.

OR

The share capital of a company is ₹ 1,00,000 with face value of ₹ 10. The company has debt capital of ₹ 6,00,000 at 10% rate of interest. The sales are at 3,00,000 units p.a. at selling price of ₹ 5 per unit and variable cost is ₹ 3 per unit. The fixed cost amounts to ₹ 2,00,000. The company pays tax at 35%. If the sales increases by 10%, calculate :

- (i) Degree of operating leverage at the two levels and
- (ii) Degree of financial leverage at the two levels

- (b) Attempt any **two** : 4
- (i) Explain factors affecting Dividend policy.
 - (ii) Discuss long-term sources of finance.
 - (iii) Briefly discuss Net Operating Income (NOI) approach.

- (c) Answer the following : 3
- (i) State assumptions of Net Income (NI) approach.
 - (ii) Define Cost of Capital.
 - (iii) State classification of Dividend Policies.

5. Choose the correct option : 14

- (1) The long-term objective of financial management is to
- (a) maximise earnings per share
 - (b) maximise value of the firm
 - (c) maximise return on investment
 - (d) maximise market share
- (2) Par value can also be named as
- (a) Face value
 - (b) Redemption value
 - (c) Market value
 - (d) All of above
- (3) The market value of the firm is the result of _____
- (a) Dividend decisions
 - (b) Working capital decisions
 - (c) Capital budgeting decisions
 - (d) Trade-off between risk and return
- (4) _____ is a long-term planning for financing proposed capital outlays.
- (a) Capital budgeting
 - (b) Budgeting
 - (c) Cash budget
 - (d) Sales budget
- (5) A project costing ₹ 1,00,000 and having annual cash flow of ₹ 20,000 for 8 years. Its payback period is
- (a) 1 year
 - (b) 2 years
 - (c) 3 years
 - (d) 5 years
- (6) _____ is a payment of shares to shareholders in lieu of cash.
- (a) Stock split
 - (b) Stock dividend
 - (c) Extra dividend
 - (d) Regular dividend

